

Tummas í Dali
skrivar

VÍKUSKIFTIÐ

sosialurinn

Danski limaskapurin í EF er ótolandi!

siga umboð fyri Fólkapfylkingina ímóti EF í Danmark. Tey eru Anne Marie Jørgensen, limur í starvsnevndini, og Jens Peter Bonde blaðstjóri á EF-mótstøðublaðnum »Det ny Notat«

kappingina millum kapitalfyrirtøkurnar. Og her verður ikki spurt eftir hvønn mun tað er tí einstaka landinum til bága.

Tað er so, at øll stór arbeiði skulu bjóðast út til licitation um alt EF, soleiðis at fyrirtøkur — uttan mun til hvat limaland tær hoyra til, skulu hava møguleika til at geva tilboð uppá arbeiðið.

Eitt týðuligt dømi, hvussu skaðiligt hetta kann verða, hava vit í samband við byrgingina av Køge-víkuni her í landinum. Aftaná at livitationin var lýst um alt EF fekk tað týska felagið »Waben Nassbaagerie« arbeiðið, bert tí felagið hevði givið eitt tilboð, ið lág 3 mill. lægri enn tilboðið hjá einum danskum felagi.

Tá ið byrgingin av víkuni skuldi gerast, roknaðu vit tað sum eina sjálfvlygju, at arbeiðið kom at hjálpa uppá tað stóra arbeiðsloysið, vit hava. Men so varð ikki. Sambært EF-reglurnar hevur eithvørt felag rætt til at flyta arbeiðsfólkið »hjá sær« til onnur limalond. Og tað var tað hetta týska felagið gjørdi. Hetta kom at kosta okkum 15. mill. í arbeiðsloysisstuðli og umleið 20. mill í valutaútreiðslum.

Danski arbeiðara- stætturin undir vaksandi trýsti

Jens Bonde heldur fram: »Umframt at tað verður torførari at

Danski limaskapurin í EF verður skjótt fimm ára gamal. Og longu nú hevur ein heilt stórir partur av danska fólkinum, sum annars hevur verið fyri limaskapi, skift støðu. Og tað av góðum grundum. Fylgjurnar av danska EF-limaskapinum hava verið alt annað enn tað, ið væntað og lovað varð. Á øllum økjum, har danski limaskapurin í EF hevur havt møguleika at seta síni spor, hevur úrslitið vist seg at verið í stríð við áhugamálini hjá danska fólkinum sum heild. Og annað var ei heldur at vænta. EF er eitt tól, ið arbeiðir fyri tær risastóru monopolfyrirtøkurnar í Europa, sum ofta eru nær tengdar við tær, ið hava sítt høvuðssætið í USA.

SOSIALURIN hevur sett seg í samband við tvey umboð fyri EF-mótstøðurásluna í Danmark. Tey greiða í hesi samrøðu frá fylgjunum av danska EF-limaskapinum higartil, hvat kann væntast við framhaldandi limaskapi og hvat EF er, sæð frá einum altjóðarligum sjónarmiði

Danska útbúgvingin versnað vegna EF-limaskapin

»Eitt av teimum mest týðandi málunum innan EF-samgonguna er reglan um, at arbeiðsmegin ótarnað skal kunna flytast millum EF-limalondini. Og í tráð við hesa reglu verður í øllum EF-limalondunum arbeitt fram ímóti at tillaga útbúgvingarnar í teimum ymsku londunum til hvørja aðra. Og fyri at tey londini, har útbúgvingarnar eru á einum lutfalsliga lágum stigi, kunnu taka undir við hesi reglu, hava EF-mynduleikarnir bert sett nokur minstakrøv, ið skulu haldast á hesum økinum. Hetta viðførur — sum á so mongum øðrum økjum — eitt afturstig, hvat Danmark viðvíkur. Soleiðis sigur Anne Marie Jørgensen, og hon heldur fram:

Taka vit læknaútbúgvingina, so viðførur hon, at danska læknaútbúgvingin skal styttað við 1 1/2 ári. Tað sama ger seg í stóran mun eisini galdandi í samband við sjúkasystraútbúgvingina og fer heilt vist eisini at gera seg galdandi á øðrum útbúgvingarøkjum, sum ikki enn hava havt møguleika at tillaga seg í so stóran mun.

Europeiskur »identiteturi« ein partur av almennu útbúgvingini

— Hvussu langt er komið við at tillaga danska fólkskúlan?

»Enn hevur danski fólkskúlin ikki merkt nógv til EF-til-

lagingina. Men hetta er bert ein spurningurin um tíð,« sigur Anne Marie.

»Etlanin er, at skúlabørnini innan alt EF skulu finna saman um ein felags »europeiskan identitet«. Tey skulu m.a. læra meira um Europa, tí hetta verður sett sum ein fortreyt. Men hava tey enn ikki úr teirra heimlandi fingið at vita, hvat ein »europeiskur identitetur« merkir, so fáa tey tað ivaleyst

frá børnunum hjá EF-embætismonnum. Ymsastaðnis um Europa eru nevniliga skúlar byrgdir serstakt til hesi. Hesir »Europeisku skúlarnir« skulu færa fram til eina »europeiska studentarpróvtøku«, sum skal kunna nýtast um alt EF á jøvnum fæti við aðrar. Hon gevur sostatt atgongd til nærum allar hægri útbúgvingar í Danmark. Men fyri at næmingarnir ikki heilt skulu gloyma hvaðani teir koma, eru serstakar »nationalar linjur« eisini á skúlunum. Tann danska linjan við EF-skúlan í Bruxelles hevur nátt 3. rekla-klassa stigið.

Tá ið hesir Europeisku skúlarnir finnast í hvørjum limalandi verður tað minni trupult at flyta arbeiðsmegina millum tey ymsku londini, soleiðis sum EF-mynduleikarnir ynskja tað.

Fri kapitalflytingin hóttir dansk áhugamál

— Koma ikki eisini dansk kapitaláhugamál undir trýst orsakað av limaskapinum í EF?

Til hetta svarar Jens Peter Bonde: »Saman við regluni um at arbeiðsmegin ótarnað skal kunnu flytast millum EF-limalondini, er reglan um ta friu kapitalflytingina ein tann mest týðandi innan EF-samgonguna. Kapitalflytingin skerpur um

Jens Peter Bonde: »EF er ein styrkur av imperialistisku alheimsleguni«